

Sygn. akt: I C 1171/20 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	Asesor sądowy Agnieszka Szufarska
Protokolant:	p.o. sekr. sądowego Dorota Szalkowska

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2020 r. w Toruniu

sprawy z powództwa M. F.

przeciwko (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda M. F. 537,56 zł (pięćset trzydzieści siedem złotych pięćdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 24 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 387 zł (trzysta osiemdziesiąt siedem złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt: I C 1171/20 upr

UZASADNIENIE

Powód – M. F. pozwem z dnia 24 kwietnia 2020 r. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwoty 537,56 zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że 4 marca 2014 r. została zawarta umowa kredytu gotówkowego nr (...) pomiędzy (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. (poprzednikiem prawnym pozwanego (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W.), a B. J. i K. J.. Spłata zobowiązania została rozłożona na okres 84 miesiące. Kwota prowizji wynosiła 1.124,28 zł. Kredyt został spłacony dnia 21 lutego 2018 r., w dacie przypadającej dla uiszczenia 49 raty kredytu. Miesięczny koszt prowizji wynosił 13,38 zł. Pożyczka została spłacona po okresie 49 miesięcy. W związku z spłatą kredytu przed terminem, bank w ramach rozliczenia kredytu, winien zwrócić konsumentowi prowizję w kwocie 468,66 zł z odsetkami. Powód wskazał, że jego uprawnienie do dochodzenia powyższej należności wynika z umowy przelewu wierzytelności. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. zostało przejęte w części przez (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. i ten ostatni uzyskał legitymację bierną w sprawie.

Wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 44-53), wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podniósł m. in., że żądania powoda są bezpodstawne, gdyż pozwany błędnie zakwalifikował prowizję jako koszt, który zgodnie z art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim podlegał proporcjonalnemu zwrotowi, bowiem nie dotyczył on okresu, na jaki została zawarta umowa. Z ostrożności procesowej, zakwestionował powództwo co do wysokości, proponując odmienną metodologię wyliczenia kwoty podlegającej zwrotowi (k.51v.-53).

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił co następuje:

B. J. zawarła w dniu 4 marca 2014 r. z (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. umowę kredytu gotówkowego nr (...). Kredytobiorca zobowiązał się do zapłaty prowizji w kwocie 1.124,28 zł. Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kredytu w 84 miesięcznych ratach, pierwsza rata była płatna w dniu 31 marca 2014 r., natomiast ostatnia miała być płatna 28 lutego 2021 r.

Kredyt został spłacony w całości w dniu 21 lutego 2018 r. tj. w dacie spłaty czterdziestej dziewiątej raty zobowiązania.

Okoliczności bezsporne, a nadto:

- ponadto umowa kredytu gotówkowego (...) - 14-15

- umowa kredytowa nr (...) – k. 16-27

Pozwany (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. przejął (...) Bank (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W..

Okoliczności bezsporne, a nadto:

- informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru przedsiębiorców (...) Bank spółka akcyjna we W. - k.57-84

B. J. na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 17 lutego 2020 r. zbyła na rzecz powoda wierzytelność przysługującą jej wobec banku w związku ze wcześniejszą spłatą kredytu nr (...).

Okoliczności bezsporne, a nadto:

- umowa przelewu wierzytelności - k. 30-31

- wezwanie do zapłaty wraz z zawiadomieniem o cesji wierzytelności- k.32-34

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był zasadniczo bezsporny, powód nie kwestionował bowiem faktu zawarcia umowy kredytu konsumenckiego z B. J., jak i faktu jego wcześniejszej spłaty. Spór ogniskował się wokół wykładni przepisów będących podstawą żądania pozwu.

Nie ulega wątpliwości, iż sporny stosunek prawny podlegał reżimowi ustawy o kredycie konsumenckim (art. 3 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1083, dalej jako u.k.k.). Oceniając zasadność żądania pozwu, należało zważyć, że zgodnie z art. 49 ust. 1 u.k.k. w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu, o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Przepis ten stanowi implementację treści art. 16 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki (Dz.Urz.U.E.L Nr 133, str. 66, dalej „Dyrektywa 2008/48/WE”), zgodnie z którym konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o

kredyt i w takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.

Zgodnie z art. 5 pkt 6 u.k.k. na całkowity koszt kredytu składają się wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń - z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

Przepisy ustawy krajowej, implementującej postanowienia dyrektywy, winny być wykładane przez organy stosujące prawo zgodnie z treścią i celem dyrektywy (tzw. prounijna wykładnia prawa krajowego).

Zdaniem pozwanego prowizja za udzielenie kredytu nie podlega obniżeniu, gdyż jest pobierana za jednorazową czynność udzielenia kredytu i nie ma związku z okresem obowiązywania umowy, a zatem nie mieści się w dyspozycji art. 49 ust. 1 u.k.k.

W ocenie Sądu stanowisko pozwanego nie jest słuszne, albowiem brzmienie art. 49 ust. 1 u.k.k., interpretowane zgodnie z celem i funkcją ww. dyrektywy, przewiduje, że w razie wcześniejszej spłaty kredytu obniżeniu ulega całkowity koszt kredytu, zdefiniowany w art. 5 pkt 6 ustawy tj. również prowizja. Obniżenie ma charakter proporcjonalny tj. o okres, o który skrócono czas obowiązywania umowy. Tylko tego rodzaju wykładnia przepisu art. 49 u.k.k. gwarantuje efektywne obowiązywanie przepisów unijnych (por.: J. G., Wykładnia przepisów prawa cywilnego materialnego i procesowego, (...) 2020; Sołtys A., wykładnia prounijna, źródło: (...))

Sąd orzekający w sprawie niniejszej całkowicie podziela zapatrywania prawne przedstawione przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako: (...)) w uzasadnieniu wyroku w sprawie C 383/18 (źródło: curia.europa.eu (...)) oraz Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 12.12.2019 r. w sprawie o sygn. III CZP 45/19 (Lex nr 2751805), które z uwagi na publikację w ogólnodostępnych publikatorach nie ma potrzeby całkowicie przytaczać.

Przypomnieć jedynie wypada, że (...) w wyroku z dnia 11.09.2019 r. w sprawie C 383/18, na skutek pytania prejudycjalnego zadanego przez Sąd Rejonowy Lublin Wschód w Lublinie z siedzibą w Ś. (Polska), w analogicznej sprawie, stwierdził, że art.16 ust. 1 ww. Dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Trybunał podkreślił, że definicja całkowitego kosztu kredytu nie zawiera żadnego ograniczenia dotyczącego okresu obowiązywania danej umowy. Według (...) ograniczenie możliwości obniżenia całkowitego kosztu kredytu jedynie do kosztów wyraźnie związanych z okresem obowiązywania umowy, pociągałoby za sobą ryzyko, że konsument zostanie obciążony wyższymi jednorazowymi płatnościami w chwili zawarcia umowy o kredyt, ponieważ kredytodawca mógłby próbować ograniczyć do minimum koszty zależne od okresu obowiązywania umowy.

Podobną interpretację w/w przepisów zaprezentował Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały w sprawie o sygn. III CZP 45/19, przypominając zarazem, o zasadzie powszechnego związania wykładnią prawa unijnego dokonaną przez (...).

Obszerna argumentacja pozwanego miała charakter polemiki z jasną treścią uzasadnień przywołanego orzeczenia (...) i nie mogła zostać uwzględniona przez sąd.

W szczególności, argumenty pozwanego, dotyczące literalnej wykładni spornego przepisu ustawy krajowej, zostały szczegółowo rozważone w uzasadnieniu w/wym. wyroku (...) i nie mogły zostać przez sąd orzekający w sprawie niniejszej podzielone.

Wbrew stanowisku pozwanego, powód prawidłowo określił wysokość roszczenia. Zgodnie ze stanowiskiem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie interpretacji art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim wyrażonym w kontekście wyroku (...), właściwą metodą obliczania kwoty obniżenia kosztów

kredytu, zapewniającą odpowiednio wysoki poziom ochrony konsumentów, jest metoda liniowa. Polega ona na proporcjonalnym obniżeniu całkowitego kosztu kredytu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono okres kredytowania. Taką właśnie metodę zastosował powód. Sąd w pełni ją aprobuje. Proponowana przez pozwanego kwota zwrotu, obliczana wg opisanego w sprzeciwie wzoru, nie znajdowała jakichkolwiek podstaw w obowiązującym porządku prawnym, bezzasadnie obniżając konsumencki standard ochrony. Zgodnie z umową kredyt został udzielony na 84 miesiące, a więc strony umowy określiły czas jego obowiązywania w miesiącach. W konsekwencji, taka sama jednostka czasu służy ustaleniu o jaki okres umowa została spłacona w związku z przedterminową spłatą kredytu. Skoro więc prowizja wyniosła 1.124,28 zł, to prowizja z tytułu udzielenia kredytu gotówkowego przypadająca na jedną ratę wynosiła 13,38 zł. Pozwanemu przysługiwała prowizja w kwocie 655,62 zł. W pozostałym zakresie (w kwocie 468,66 zł) prowizja powinna być zwrócona konsumentowi, w ramach końcowego rozliczenia kredytu, tzn. w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu (art. 52 u.k.k.).

Wobec braku końcowego rozliczenia prowizji, uwzględniając mechanizm proporcjonalnej redukcji prowizji oraz fakt cesji wierzytelności przysługującej konsumentowi na powoda, Sąd na podstawie art. 49 ust. 1 u.k.k. uwzględnił powództwo w całości.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 52 u.k.k. w zw. z art. 481 §1 k.p.c. Powód dokonał kapitalizacji odsetek ustawowym za opóźnienie od dnia wymagalności roszczenia tj. od dnia 8 marca 2018 r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu, a pozwany nie kwestionował prawidłowości przeprowadzonej kapitalizacji.

W przedmiocie kosztów procesu orzeczono na podstawie art. 98 §1, 1¹ i 2 k.p.c. i art. 99 k.p.c., uznając powoda za wygrywającego proces i zasądzając na jego rzecz od pozwanego kwotę 387 zł. Na zasądzoną kwotę składało się 100 zł tytułem opłaty od pozwu, 270 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§2 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r., Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.